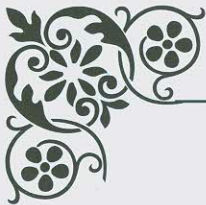

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
• สถานภาพและบทบาทของอุลามาฮฺ (ผู้รู้) ในทัศนะของอัลกุรอานและสุนนะฮฺ ดร. อิสมาอีล ลุดฟี จะปะกียา	12
• ไปพ้นจาก “พวกเรา” พระไพศาล วิสาโล	28
• 26 คณะกรรมการสมานฉันท์จากทั่วโลก : ข้อสังเกตในการสร้างสันติสุข ดร. มาร์ค ตามไท	36
• การเคารพความหลากหลายทางวัฒนธรรมบนเส้นทางสมานฉันท์ ศ. เกียรติคุณนายแพทย์ประเวศ วะสี	42
• การเมืองเรื่องภาษา ศ. ดร. นิธิ เอียวศรีวงศ์	52
• ทำความเข้าใจแนวคิด “สมานฉันท์” ดร. ชัยวัฒน์ สถาอานันท์	58
• วิเคราะห์อัลกุรอานซูเราะฮฺ อัลมูดีหีนะฮฺ อายะที่ 8 ในบริบทของความสมานฉันท์ระหว่างมุสลิมกับชนต่างศาสนา ดร. อับดุลเลาะ หนุ่มสุข	66
• อิสลามวิถีแห่งสายกลาง ดร. อิบราฮีม ณรงค์รักษาเขต	78
• อิสลามกับสิทธิมนุษยชนในโลกปัจจุบัน มัสลิน มาหามะ	86
• อิสลามกับบทบาทของมุสลิมในการสร้างสันติภาพและความสมานฉันท์ : บทเรียนจากข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ของแผ่นดินปาเลสไตน์ ดร. ปกรณ์ ปรียากร	98
• สันติวิธีคือ การแก้ปัญหาภาคได้อย่างยั่งยืน ดร. ไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ	116
• ภาษาและการศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ดร. โคทม อารียา	126
• “เหตุการณ์ความไม่สงบจังหวัดชายแดนใต้” กับ “ประวัติศาสตร์บาดแผล” ดร. ชาญวิทย์ เกษตรศิริ	138

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

- แลไปข้างหลัง : “ปตานี รัฐมลายูนอกมลายา”
ผศ. ดร. ธเนศ อาภรณ์สุวรรณ 148
- “ในวังวนแห่งความไม่สมานฉันท์”
ดร. เกษียร เตชะพีระ 168
- ปรรามภ์เรื่องส่วนตัวของผมเกี่ยวกับผู้นับถือศาสนาอิสลาม
ดร. อุทัย ดุลยเกษม 178
- เสรีภาพในการนับถือศาสนา
ผศ. จรัล ดิษฐาอภิชัย 186
- System Of Peace In Islam : A Theoretical Sketch
Dr. Sukree Langputeh 194
- การจัดการปัญหาความขัดแย้ง : ประเด็นการถกจากสังคมอาหรับ
ดร. ศราวุฒิ อารีย์ 204
- หลักสันติวิธีของศาสนาอิสลามต่อศาสนาต่างๆ
ดร. อนันต์ อมาตยกุล 212
- ทศนะต่อมุสลิมได้ - เรื่องเล่าจากอดีต -
ดร. ปรีดา ประพาศิต 220
- เกียรติยศในทศนะอิสลาม
วินัย สะมะฮุน 228
- จดทะเบียนปอเนาะ จุดเริ่มต้น หรือ บทสุดท้าย
ไพศาล พรหมยงค์ 236
- ตัวตนคนมลายูมุสลิมที่ชายแดนใต้
อัสหมัด สมบูรณ์ บัวหลวง 256
- สาส์นสันติภาพ
รศ. เสาวนีย์ จิตต์หมวด 266
- สมานฉันท์
เดชอุดม ไกรฤทธิ์ 272

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
• “สมานฉันท์” กันได้ เมื่อ “ประวัติศาสตร์” ไทยเปลี่ยนให้ถูกต้องตามหลักฐาน สุจิตต์ วงษ์เทศ	282
• ความล้มเหลวของการปกครองท้องถิ่นกับปัญหาสามจังหวัดภาคใต้ รศ. ศรีสักร วัลลิโภดม	290
• ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ภาษาและชาติพันธุ์ เมื่อมีปัญหาก็ต้องมีทางออก โสฬส ศิริไสย์	308
• รัฐธรรมนูญกับการจัดการความขัดแย้งการใช้ทรัพยากรใน 3 จังหวัดภาคใต้ พิภพ ธงไชย	320
• ชีวิตที่เหลืออยู่ ชายแดนใต้ อริยรัตน์-โสภณ สุภาพงษ์	328
• ก่อนกาลไม่มี “สมานฉันท์” เราอยู่ร่วมกันอย่างไร ? แพรว ศิริศักดิ์ด้าเกิง	336
• ความแตกต่างไม่ได้หมายถึงความแตกแยก บรรจง บินกาชัน	350
• เพื่อความสมานฉันท์แห่งชาติอย่างถาวร อับดุลชะกูร์ บินฮาฟิอีย (อับดุลสุโก ดินอะ)	358
• “สมานฉันท์มนุษยชาติ” มุฮัมมัด สำนะลัม	368
• พอเกิดสงครามแห่งสันติภาพ ชะการียยา อมตยา	372
• มาเลเซียคอนเนคชั่น อาญัตติ หน้าปริง	376
• ข้า ... คือคนไทยเชื้อสายมลายู มุฮัมมัด ไชฐรี	386
• มิติแก้ปัญหาของรัฐต่อนโยบายความมั่นคงในวาระสมานฉันท์แห่งชาติ ประทีป สายนุ้ย	398

